

صنعت پتروشیمی در خاورمیانه

گروه نویسندگان:

دکتر حمیدرضا حقیقت‌پژوه کارگر - مهندس سیدرضا حسینی - مهندس سیدجعفر باغخانی
شرکت کارگزاری تامین سرمایه نوین

بهار ۱۳۹۱

شرکت کارگزاری تامین سرمایه نوین

صنعت پتروشیمی در خاورمیانه

گروه نویسندگان:

دکتر حمیدرضا حقیقت‌پژوه کارگر - مهندس سید رضا حسینی - مهندس سید جعفر باغخانی

شرکت کارگزاری تامین سرمایه نوین

نظارت چاپ: مهیا باباجان

صفحه‌آرایی: محمدرضا باباجان

شمارگان: ۳۳۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۷۳۲-۸-۳

نشانی: خیابان دماوند، خیابان صلحیان، کوچه صالحی، شماره ۴

تلفن: ۷۷۴۳۰۴۳۲-۰۹۱۱۷۴۳۳۰۷۴

Gmail: nashrechatr@gmail.com

حق چاپ و نشر برای نشر چتر محفوظ است.

تکثیر، انتشار و ترجمه این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه بدون مجوز قبلی و کتبی ناشر ممنوع است.

این اثر تحت حمایت قانون حمایت از حقوق مؤلفان مصنفان و هنرمندان ایران قرار دارد.

سرشناسه:	حقیقت‌پژوه کارگر، حمیدرضا، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور:	صنعت پتروشیمی در خاورمیانه/ حمیدرضا حقیقت‌پژوه کارگر، سید جعفر باغخانی، سیدرضا حسینی، آسفاش دهنده [شرکت کارگزاری تامین سرمایه نوین]
مشخصات نشر:	تهران: چتر، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری:	۱۴۴ ص:، مصور، جدول، نمودار.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۰۷۳۲-۸-۳
موضوع:	پتروشیمی، صنایع - خاورمیانه.
موضوع:	خاورمیانه - اوضاع اقتصادی - قرن ۲۱ م.
شناخته افزوده:	باغخانی، سید جعفر، ۱۳۶۱ -
شناخته افزوده:	حسینی، سیدرضا، ۱۳۵۹ -
شناخته افزوده:	شرکت کارگزاری تامین سرمایه نوین
رده بندی کنگره:	۲۱۴۹۰ خ ۳۳/پ ۹۵۷۹/HD
رده بندی دیویی:	۳۳۸/۲۷۲۸
شماره کتابشناسی ملی:	۲۶۵۲۶۰۸

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

فهرست

پیش‌گفتار.....	۳
۱) وضعیت صنعت پتروشیمی در خاورمیانه.....	۵
۱-۱) الگوی صنعت پتروشیمی در خاورمیانه.....	۵
۱-۱-۱) خلاصه.....	۵
۱-۱-۲) وضعیت صنعت پتروشیمی در خاورمیانه.....	۶
۱-۱-۳) موقعیت واحدهای پتروشیمی در خاورمیانه.....	۱۰
۱-۱-۴) پروژه‌های اتیلن و روند تغییر ظرفیت در خاورمیانه و جهان، توازن عرضه و تقاضا.....	۱۱
۱-۱-۵) پروژه‌های پروپیلن و روند ظرفیت در خاورمیانه و جهان، توازن عرضه و تقاضا.....	۱۸
۱-۱-۶) خلاصه‌ای از ظرفیت پروژه‌های پتروشیمیایی در خاورمیانه.....	۲۵
۱-۱-۷) انجمن شیمیایی و پتروشیمی خلیج فارس (GPCA).....	۲۵
۱-۱-۸) انجمن کود شیمیایی عرب (AFA).....	۲۵
۱-۲) وضعیت کشورها.....	۳۵
۱-۲-۱) عربستان.....	۳۵
۱-۲-۲) قطر.....	۳۸
۱-۲-۳) کویت.....	۳۹
۱-۲-۴) امارات متحده عربی.....	۴۰
۱-۲-۵) عمان.....	۴۱
۱-۲-۶) ایران.....	۴۱
۱-۲-۷) عراق.....	۴۳
۱-۲-۸) فلسطین اشغالی.....	۴۳
۱-۲-۹) ترکیه.....	۴۴
۱-۲-۱۰) مصر.....	۴۵
۱-۲-۱۱) لیبی.....	۴۶
۱-۲-۱۲) الجزایر.....	۴۷
۱-۲-۱۳) بحرین.....	۴۸

۴۹	۲) عرضه و تقاضای محصولات پتروشیمی، هزینه رقابتی و روند تغییر قیمت‌ها.....
۴۹	۲-۱) توازن عرضه و تقاضا.....
۴۹	۲-۱-۱) توازن عرضه و تقاضای محصولات پتروشیمی در خاورمیانه.....
۵۲	۲-۱-۲) توازن عرضه و تقاضای محصولات پتروشیمی در خاورمیانه.....
۵۶	۲-۲) هزینه رقابتی.....
۵۶	۲-۲-۱) محاسبه هزینه‌های تولید: روش‌ها و فرض‌های اولیه.....
۵۷	۲-۲-۲) هزینه خوراک و محصولات پتروشیمی.....
۵۸	۲-۲-۳) روش محاسبه هزینه.....
۵۸	۲-۲-۴) مقایسه هزینه تولید در کشورهای مختلف.....
۶۶	۲-۲-۵) تأثیر افزایش هزینه سرمایه‌گذاری.....
۶۷	۲-۳) روند تغییر قیمت‌ها.....
۸۰	۳) نفت و گاز طبیعی.....
۸۰	۳-۱) نفت.....
۸۰	۳-۱-۱) تاریخ اکتشاف نفت در خاورمیانه.....
۸۰	۳-۱-۲) اثبات ذخایر و میادین نفتی.....
۸۶	۳-۱-۳) تولید و تقاضای نفت.....
۹۲	۳-۱-۴) قیمت نفت.....
۹۶	۳-۱-۵) واردات و صادرات تجاری نفت.....
۱۰۱	۳-۱-۶) سازمان کشورهای صادرکننده نفت OPEC.....
۱۰۷	۳-۱-۷) شرکت‌های مهم دولتی و جهانی نفت.....
۱۱۱	۳-۲) گاز طبیعی.....
۱۱۱	۳-۲-۱) ذخایر اثبات شده و تولید گاز طبیعی.....
۱۱۶	۳-۲-۲) LNG در خاورمیانه.....
۱۲۱	۳-۲-۳) پروژه‌های GTL خاورمیانه.....
۱۲۷	۳-۳) خوراک پتروشیمی.....
۱۲۷	۳-۳-۱) شرایط تأمین خوراک پتروشیمی در دنیا و خاورمیانه.....
۱۲۷	۳-۳-۲) منابع و خوراک هیدروکربنی پتروشیمی.....
۱۳۰	۳-۳-۳) جداسازی متان برای تأمین خوراک پتروشیمی.....
۱۳۱	۳-۳-۴) تولید جهانی اتیلن بر مبنای اتان.....
۱۳۲	۳-۳-۵) تولید اتیلن در کشورهای خاورمیانه.....
۱۳۵	۳-۳-۶) قیمت نفت خام، گاز طبیعی و خوراک پتروشیمی.....
۱۴۰	منابع.....

پیش‌گفتار

نیاز به گسترش سریع صنعت در خاورمیانه و وفور منابع گاز این منطقه، منجر به توسعه برنامه‌های کلان برای استفاده بیشتر از منابع گازی موجود گردیده است. یکی از این برنامه‌ها، گسترش سریع صنعت پتروشیمی در کشورهای منطقه است. این توسعه سریع، نیاز به استراتژی دقیق دارد تا در سراسر مسیر توسعه، هدایت‌کننده مجریان باشد. حرکتی که پس از سال ۱۹۷۰ به منظور بالا بردن ارزش افزوده گازهای همراه نفت خام در عربستان سعودی آغاز گردید، منجر به رقابت شدید و گسترش همه‌جانبه صنعت پتروشیمی در خاورمیانه، به صورت کنونی شد. به دنبال این حرکت، سایر کشورهای منطقه نیز پروژه‌های مهمی را بر پایه استخراج اتان از گازهای مربوطه آغاز کردند.

در دسترس بودن گاز و هزینه پایین تولید اتان، محرک اصلی توسعه پروژه‌های پتروشیمی در منطقه بود. بدین ترتیب ایجاد واحدهای جدید پتروشیمی و افزودن ظرفیت‌ها، در دستور کار کشورهای خاورمیانه قرار گرفت. بنابر نظر کارشناسان، این رشد ظرفیت که شامل بیش از ۳۵ درصد از ظرفیت‌های جدید پیش‌بینی شده در جهان می‌شود، افزایش سرسام‌آوری است. برنامه‌ریزی برای افزایش ظرفیت‌ها به حدود ۱۳ میلیون تن در سال، بسیار فراتر از ظرفیت‌های در حال بهره‌برداری بوده و در صورت عدم بررسی کافی مسائل جانبی، چون بازار فروش، تامین خوراک، تکنولوژی‌های مورد استفاده و مدیریت پروژه، به موضوعی مخاطره‌انگیز تبدیل خواهد شد.

همچنین روند صنعت پتروشیمی در خاورمیانه تاثیر مستقیمی بر صنایع بین‌المللی دارد و باعث می‌شود، تمامی مجموعه‌هایی که با صنعت پتروشیمی به صورت مستقیم یا

غیرمستقیم در ارتباط هستند، توجه ویژه به صنعت پتروشیمی خاورمیانه داشته باشند. ارائه مجموعه عوامل شاخص‌های اقتصادی مناطق مختلف در این کتاب و تجزیه و تحلیل روند صنعت پتروشیمی در هر کشور خاورمیانه، باعث شده است تا امکان بررسی وضعیت این صنعت و نیز پیش‌بینی شرایط بازار آتی فراهم شود.

این کتاب به شناخت هر چه بیشتر وضعیت رقابتی منطقه‌ای صنعت پتروشیمی ایران، وضعیت بازارهای صادراتی و اخذ استراتژی موثر در بازار جهانی کمک می‌کند. در این کتاب به موارد زیر اشاره شده است:

- دورنما، خلاصه و موقعیت صنعت پتروشیمی خاورمیانه
- وضعیت کنونی و آتی صنعت پتروشیمی خاورمیانه در کشورهای ایران، عربستان، کویت، قطر، امارات، عمان، عراق، ترکیه، مصر، لیبی، الجزایر و بحرین
- پروژه‌های پتروشیمی موجود در مناطق و روند تغییر ظرفیت در خاورمیانه و جهان
- ساختار اصلی صنایع شیمیایی در منطقه، سرمایه‌گذاری‌های خارجی، ملاحظات زیست‌محیطی و ریسک‌های منطقه‌ای
- اطلاعات جزئی واحدهای پتروشیمی (به همراه اطلاعات پروژه‌های در دست احداث و طرح‌های آتی)
- میزان تولید محصولات پتروشیمی و موازنه محصولات در منطقه خاورمیانه
- عرضه و تقاضای کنونی و آتی محصولات پتروشیمی (در منطقه خاورمیانه و آسیا)
- اطلاعات جامع درخصوص وضعیت نفت و گاز جهان به همراه جزئیات مربوط به هر بخش
- وضعیت تامین خوراک‌های پتروشیمی در خاورمیانه و جهان و بررسی قیمت آنها